

Súd: Okresný súd Bratislava II
Spisová značka: 49P/26/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1219200732
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 03. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Mužilová
ECLI: ECLI:SK:OSBA2:2019:1219200732.1

Uznesenie

Okresný súd Bratislava II v Bratislave vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: O. O., nar. XX.XX.XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Bratislave, Vazovova 7/A, Bratislava, dieťa rodičov-matky: A. O., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom O.Q. XX, B. a otec X. O., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom L. Z. XXX/XX, B., zastúpený spoločnosťou Advokátska kancelária Červenková, s.r.o., so sídlom Nevädzová 6B, Bratislava, o návrhu otca o zmenu neodkladného opatrenia a o nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd návrh otca **z a m i e t a** .

II. Žiaden z účastníkov **n e m á n á r o k** na náhradu trov konania.

o d ō v o d n e n i e :

1. Otec maloletého dieťaťa sa návrhom, doručeným Okresnému súdu Bratislava II, domáha zmeny neodkladného opatrenia, nariadeného uznesením č. k. 49P/73/2018-8 zo dňa 28.05.2018 a nariadenia nového neodkladného opatrenia, ktorým by súd dočasne zveril maloletého do jeho osobnej starostlivosti a matke priznal právo stýkať sa s maloletým každý kalendárny týždeň v utorok od 16.00 hod. do stredy do 08.00 hod. a každý nepárny kalendárny týždeň od piatku od 16.00 hod. do pondelka do 08.00 hod. Zároveň žiadal aj o zrušenie uznesenia Okresného súdu Bratislava II zo dňa 11.07.2018, č.k. 11P/90/2018-52.

2. Otec svoj návrh na zmenu a na nariadenie nového neodkladného opatrenia odôvodnil tým, že matka maloletého je motivovaná výlučne finančným prospechom, pritom absolútne neberie na zreteľ záujem maloletého syna. Nariadenie navrhovaného neodkladného opatrenia otec považoval za jediný prostriedok procesnej ochrany práv maloletého pred reálne nastoleným stavom, kde je potrebný rýchly zásah súdu a rýchla úprava pomerov účastníkov konania. Na základe nepravdivých obvinení matky bol v čase od 03.05.2018 do 18.12.2018 vo výkone väzby, avšak rozsudkom Okresného súdu Bratislava II zo dňa 18.12.2018, sp. zn. 6T/46/2018 bol oslobodený spod obžaloby. V čase výkonu väzby matka bez jeho súhlasu zmenila trvalý pobyt maloletého, zmenila aj školu, ktorú navštevoval. Aktuálne maloletý býva v spoločnej domácnosti so starými rodičmi zo strany matky, ktorí sa o neho starajú a s matkou trávi čas len sporadicky a v minimálnej miere. Počas týždňa matka trávi s maloletým len jeden deň cez víkend. Maloletý pritom prejavuje vôľu byť s ním a on má záujem poskytnúť mu stabilné budúce výchovné prostredie. V domácnosti starých rodičov je výchovné prostredie pre maloletého maximálne neperspektívne a nie je ani do budúcnosti v jeho prospech. V prípade, že matka sama nemá záujem osobne sa starať o maloletého syna a tento je fakticky v osobnej starostlivosti starých rodičov zo strany matky, súd by mal zveriť maloletého do jeho osobnej starostlivosti. Pokiaľ sa matka o maloletého trvale nestará a zrejme ani starať nechce, nie je žiaden predpoklad na to, že bude svoje rodičovské práva a povinnosti vykonávať riadne a v prospech maloletého. V záujme dieťaťa je, ak sa o neho bude prioritne starať rodič a nie starí rodičia. Matka zanedbáva starostlivosť o syna, tento stav je nevyhovujúci a v priamom rozpore so záujmami maloletého. Syn má veľké medzery v učení a v priebehu niekoľkých mesiacov

sa mu výrazne zhoršil prospech. V uvedenej veci kontaktoval aj riaditeľa školy a požiadal ho o osobné stretnutie, ktoré sa zatiaľ neuskutočnilo. Počas súdom určeného styku sa snaží venovať aj príprave syna na vyučovanie. Nakoľko je však jeho styk upravený neodkladným opatrením v minimálnom rozsahu, pre dieťa je nesmierne náročné dobiehať zameškané učivo a nedostatočné vedomosti a to aj s prihliadnutím na to, že každý týždeň pribúdajú v škole ďalšie nové nezvládnuté témy. Pre syna vyrobil pomôcku na precvičovanie malej násobilky, ktorú mu však matka zobrala a nevrátila mu ju. Matka ani v minulosti nikdy nemala trpezlivosť na učenie so synom, pri učení s maloletým vystupovala do popredia jej agresívna stránka, zakaždým naňho kričala a viackrát ho zbila varechou. Triednou učiteľkou bol informovaný o tom, že v januári 2019 matka počas dvoch týždňov nezabezpečila dieťaťu stravovanie formou obedov v školskej jedálni, hoci zostáva po vyučovaní v školskej družine. Poplatok za stravu napokon uhradil starý otec maloletého. Syn pravidelne chodíva do školy v teplákoch, v zimnom období dokonca bez čiapky. Matka mu nezabezpečila čistý úbor na telesnú výchovu ani vhodnú školskú tašku. Ťažké učebnice nosí v obyčajnom ruksaku, čo je nepriaznivé pre zdravý vývin jeho chrbtice. Syn za posledné mesiace pribral zhruba 20 kg a vo svojom veku má hmotnosť zodpovedajúcu hmotnosti dospelého človeka. Takýto enormný nárast hmotnosti je spôsobený nevhodnou stravou, nedodržiavaním stravovacích návykov a tiež nedostatkom pohybu maloletého. Matka absolútne nepripravuje syna, keď ide k nemu, odovzdáva ho bez náhradného oblečenia, ktoré mu musel zakúpiť on. Matka následne zakúpené oblečenie a veci pre syna predáva na inzertných portáloch, rovnako scudzuje aj jeho osobné veci a huteľný majetok. Synovi zakúpil mobilný telefón, aby s ním mohol komunikovať. Matka mu však tento telefón opakovane zobrala a sama ho používala. Momentálne je telefón nedostupný a nemá vedomosť, kde sa v skutočnosti nachádza. Matka mu znemožňuje kontakt so synom, upiera mu právo na poskytnutie informácií a jej konanie jednoznačne smeruje k tomu, aby definitívne prerušila rodičovské puto medzi ním a synom. Matku viackrát žiadal, aby mu poskytla kartu poistenca, nakoľko s maloletým je potrebné absolvovať vyšetrenia u zubára a čelustného ortopéda kvôli zubnému strojčeku. Kartu poistenca mu však neposkytla a ani ona sama lekárov s maloletým nenavštívila. Matka nevenuje maloletému potrebnú starostlivosť v rôznych oblastiach jeho života, čo zakladá dôvod na zmenu nariadeného neodkladného opatrenia o úprave jeho styku so synom a zverenie maloletého do jeho osobnej starostlivosti. Má záujem osobne sa starať o dieťa, učiť sa s ním do školy a zabezpečovať jeho mimoškolské aktivity a vo svojej domácnosti má pre maloletého vytvorené maximálne priaznivé podmienky. Rovnako aj syn chce bývať trvale s otcom, opakovane mu to zdôrazňuje. So synom má vrúcny a milujúci vzťah, maloletý je navyše vo veku, kedy otcovský vzor nesmierne potrebuje. U dieťaťa je potrebná okamžitá zmena výchovného prostredia, keďže trpí ujmom na jeho právach tým, že nie je neodkladným opatrením určené, komu má byť zverený do osobnej starostlivosti.

3. Uznesením tunajšieho súdu č. k. 49P/73/2018-8 zo dňa 28.05.2018 súd na návrh otca nariadil neodkladné opatrenie, v zmysle ktorého je otec oprávnený stretávať sa s maloletým O. každý kalendárny týždeň v utorok od 16.00 hod. do stredy do 08.00 hod. a každý nepárny kalendárny týždeň od piatku od 16.00 hod. do pondelka do 08.00 hod. Otec si v určenom čase maloleté dieťa prevezme v školskom zariadení a po ukončení styku je povinný maloleté dieťa riadne odovzdať do školského zariadenia. Ak deň začatia styku pripadne na deň pracovného pokoja, resp. prázdnin je miestom prevzatia a odovzdania maloletého dieťaťa miesto bydliska matky. Vo zvyšnej časti, v ktorej sa otec domáhal nariadenia striedavej osobnej starostlivosti o maloletého v týždenných intervaloch, súd návrh zamietol. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 22.06.2018.

4. Uznesením tunajšieho súdu č. k. 11P/90/2018-52 zo dňa 11.07.2018 súd na návrh matky nariadil neodkladné opatrenie, ktorým otcovi maloletého uložil povinnosť predbežne platiť na maloletého O. výživné 100,- eur mesačne, vždy k 15. dňu v mesiaci vopred k rukám matky, počnúc dňom 11.07.2018. Vo zvyšnej časti súd návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 04.08.2018

5. Na Okresnom súde Bratislava II toho času prebieha na základe návrhu otca konanie o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností manželov k maloletému dieťaťu na čas po rozvode manželstva, ktoré je vedené pod sp. zn. 49P/67/2018. V tomto konaní sa matka i otec domáhajú zverenia maloletého syna do svojej výlučnej osobnej starostlivosti.

6. Uznesením zo dňa 06.03.2019 súd začal ex offo konanie o nariadenie výchovného opatrenia rodičom a maloletému dieťaťu. Konanie je vedené pod sp. zn. 49P/41/2019, v uvedenom konaní je nariadený termín pojednávania na deň 20.03.2019.

7. Rozsudkom Okresného súdu Bratislava II zo dňa 08.02.2018, č. k. 5T/104/2017 v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave zo dňa 29.11.2019, sp. zn. 2To/39/2018 bol otec maloletého dieťaťa uznaný za vinného zo zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a, e) Tr. Zákona a bol mu uložený trest odňatia slobody vo výmere 3 roky s podmiennečným odkladom na skúšobnú dobu v trvaní 3 roky s probačným dohľadom. Súčasne mu bola uložená povinnosť ospravedlniť sa poškodenej a podrobiť sa v súčinnosti s probačným a mediačným úradníkom sociálnemu výcviku alebo inému výchovnému programu. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 29.11.2018.

8. Matka sa k všetkým tvrdeniam otca v rámci pojednávania v konaní o rozvod manželstva vedenom pod sp. zn. 49P/67/2018 vyjadrila tak, že má záujem aby sa dieťa stretávalo s otcom, súhlasila by aj so striedavou osobnou starostlivosťou, za predpokladu, že by syn chodil ku nej podporovaný zo strany otca. Teraz je situácia neúnosná. Po prepustení otca z väzby, sa synove správanie úplne zmenilo. Často kráť ju bije, kope ju, dokonca sa stalo, že ju škrtil. To čo sa deje medzi nimi ako rodičmi, negatívne vplyva aj na syna. Nerešpektuje ju ako mamu, má agresívne správanie. Bol svedkom násilného správania sa otca voči nej. Agresívna povaha otca sa prejavuje aj na agresívnom správaní dieťaťa. V súčasnosti otec naďalej pokračuje v psychickom týraní. Nie je pravdou tvrdenie otca, že sa synovi nevenuje. Do školy sa s ním učí buď ona, alebo jej mama. Od učiteľa v škole vie, že syn nechcel spolupracovať, povedal, že mu je to jedno, keď aj dostane zlú známku. Synovi sa maximálne venuje. Aj keď má zlú finančnú situáciu, snaží sa mu zabezpečiť všetko potrebné. Hoci bola otcovi určená povinnosť prispievať výživným vo výške 100,- eur, 6 mesiacov si svoju povinnosť neplnil. Následne keď jej zaplatil výživné, synovi dokúpila všetko potrebné.

9. Podľa § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej ako "CMP") na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

10. Podľa § 324 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej ako "CSP") pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

11. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

12. Podľa § 326 ods. 1 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

13. Podľa § 329 ods. 1 veta prvá CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

14. Podľa § 329 ods. 2 CSP pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

15. Podľa článku 3 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch týkajúcich sa detí, či už vykonávaných súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

16. Neodkladné opatrenie je jedným zo zabezpečovacích inštitútov v civilnom mimosporovom procese a jeho zabezpečovacia funkcia sa prejavuje najmä v schopnosti zabrániť dočasnou a provizórnou úpravou nepriaznivým následkom, ktoré by mohli pred začatím konania alebo už v začatí konaní nastať. Pri nariaďovaní neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení, a to z dôvodu, že nariadenie neodkladného opatrenia má predbežný charakter. V dôsledku toho sa nezisťujú všetky skutočnosti, ktoré má mať súd zistené pred vydaním konečného rozhodnutia vo veci samej a skutočnosti, z ktorých sa vyvodzuje dôvodnosť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, nemusia byť preukázané dôkazmi. Zákon z toho dôvodu ani nepredpokladá, že by pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení mal súd vykonávať dokazovanie. Základnou podmienkou na nariadenie neodkladného opatrenia je, aby účastník osvedčil uplatňovaný nárok a preukázal potrebu

neodkladnej úpravy pomerov, ktorá nemusí vyplývať len z naliehavosti situácie, ale v prípade konania starostlivosti súdu o maloletých aj z existencie záujmu maloletého dieťaťa.

17. S poukazom na citované zákonné ustanovenia, vyhodnotiac zistené okolnosti súd dospel k záveru, že návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia nie je dôvodný. V súčasnosti nie súd dané žiadne dôvody pre rozhodnutie o zverení dieťaťa do starostlivosti niektorého z rodičov. Otec má na základe vlastného návrhu neodkladným opatrením dostatočne upravený styk so synom tak, aby nedošlo k pretrhnutiu citových väzieb. Všetky skutočnosti tvrdené otcom v návrhu sú predmetom dokazovania vo veci samej. Hoci v návrhu otec uvádza viaceré obvinenia a zanedbávanie starostlivosti o dieťa zo strany matky, jeho tvrdenia sú v istých momentoch účelové a vytrhnuté z kontextu s cieľom vykreslenia matky len v negatívnom svetle. Otec uvádza, že na základe krivého obvinenia matky bol vo väzbe, pričom rozsudkom bol spod obžaloby oslobodený. V návrhu však už neuviedol, že ide o neprávoplatné rozhodnutie súdu len v jednom z trestných konaní vedených voči nemu. Naopak v inom trestnom konaní bol právoplatne uznaný za vinného zo zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a, e) Tr. Zákona. Hoci uvádza, že prostredie u starých rodičov zo strany matky je pre dieťa neperspektívne, rovnako tak ako matkina domácnosť aj domácnosť otca je v súčasnosti zdieľaná so starými rodičmi dieťaťa. V tomto smere je potrebné podotknúť, že kolízny opatrovník v konaní o rozvod manželstva vykonal šetrenie v domácnosti oboch rodičov a prostredie u oboch rodičov zhodnotil ako vyhovujúce pre maloleté dieťa. Otec tvrdí, že matka dieťa nedostatočne pripravuje na stretnutia s ním, nezabáľ mu potrebné veci, k čomu však matka na pojednávaní uviedla, že pôvodne dieťa riadne pripravovala na stretnutia s otcom, ale postupne to prestala robiť, keďže sa jej zabalené veci pre syna nevracali a ona nemala finančné prostriedky na to, aby dieťaťu dokupovala stále nové veci. Hoci otec mal určenú povinnosť platiť výživné, povinnosť si šesť mesiacov neplnil, potom čo výživné doplatil, dieťaťu všetko dokúpila. Je pravdou, že prospech dieťaťa sa výrazne zhoršil, v tomto štádiu konania však nie je osvedčené, či je to výlučne vinou matky, alebo je to pre dieťa spôsob vyrovnávania s komplikovanou rodinnou situáciou (matka poukázala na to, že od učiteľa zo školy vie, že syn nechcel spolupracovať, povedal, že mu je jedno aj keď dostane zlú známku). V konaní vo veci rozvodu manželstva súd vykonal výsluch dieťaťa, z ktorého jasne vyplynulo, že dieťa veľmi citlivo vníma všetky skutočnosti, ktoré sa dejú medzi rodičmi. Od otca vie všetky podrobnosti ohľadom súdnych konaní a jeho terminológia pri výsluchu bola totožná s vyjadreniami otca. O. vedel presne uviesť, že otec nemôže kvôli mame vstúpiť do domu na P., že je to všetko nespravodlivé a mama dala otca zavrieť do väzenia na 8 mesiacov. Dokonca presne ako otec na pojednávaní aj on kritizoval mamu, že desať rokov nikde nepracovala. Pri otázke ohľadom školy, nezabudol hneď uviesť, že mama sa s ním neučí. Otec v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia uvádza, že je záujmom dieťaťa, aby bolo zverené do starostlivosti toho rodiča, ktorý nedeformuje vzťah druhého rodiča s dieťaťom, čo sa mnohokrát v dôsledku manipulácie dieťaťa ťažko napráva. Práve z pojednávania v konaní o rozvod manželstva vyplynulo, že zverením dieťaťa do jeho starostlivosti a úpravou styku pre matku v takom rozsahu ako má on teraz, by sa situácia vôbec nezmenila a on by vzťah dieťaťa smerom k matke nepodporil a ponechal ho výlučne na vôľu dieťaťa. Je nemysliteľné, aby rodičia vťahovali svoje dieťa do ich problémov a vypäté emócie dieťaťa nechali dôjsť tak ďaleko, že 9 ročné dieťa vztiahne ruku na matku, kope ju, bije a chytí ju pod krk a jeho agresivita sa prejavuje aj v škole. Je síce pravdou, že podľa Dohovoru o právach dieťaťa súd prihliada na prejavovaný názor maloletého dieťaťa, tento je však potrebné vyhodnocovať aj vzhľadom na všetky skutkové okolnosti. Z výsluchu dieťaťa je zrejmé, že starostlivosť oboch rodičov v čase, keď žili spolu nepovažovalo za problematickú. Následné trestné konania a viaceré spory rodičov viedli zo strany dieťaťa k negatívnym emóciám smerom k matke, ktoré sú konaním otca ešte viac podporované. Práve z vyššie uvedených dôvodov začal súd ex offo konanie o nariadenie výchovného opatrenia, kde stanovil termín pojednávania na 20.03.2019. V tomto smere si aj otec musí uvedomiť, že neusmernenie dieťaťa v negatívnych prejavoch voči matke, nepodporovanie vzťahu smerom k matke musí súd dostatočne zohľadniť aj keby v konaní vo veci samej, dokazovaním dospel k záveru, že sú splnené podmienky pre zverenie dieťaťa do jeho starostlivosti, resp. pre zverenie dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. Konanie o zverení dieťaťa rozhodne nie je boj o výhru a o to, ktorý z rodičov sa bude snažiť získať dieťa "viac na svoju stranu". Ak by to tomu tak bolo, tak jediný kto v celom tomto boji prehrá je maloleté dieťa. Za súčasnej situácie súd považoval návrh otca za neosvedčený a predčasný a tento v celom rozsahu zamietol. Až po vykonanom dokazovaní vo veci samej, súd dostatočne posúdi či osobnosť otca maloletého dieťaťa (právoplatne odsúdeného za zločin týrania manželky) je dostatočnou zárukou toho, že výchova maloletého dieťaťa bude vykonávaná riadne, bez manipulácie dieťaťa proti matke a následne rozhodne či je návrh otca o zverenie maloletého dieťaťa do jeho starostlivosti dôvodný.

18. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, na Okresnom súde Bratislava II, písomne, v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 Civilného sporového poriadku odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 Civilného mimosporového poriadku odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak povinný dobrovoľne nesplní to, čo mu ukladá exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona a požadovať splnenie nároku z exekučného titulu. Ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému môže oprávnený podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.